

2008. évi LXXV. törvény¹

a takarékos állami gazdálkodásról és a költségvetési felelősségről

Az Országgyűlés a fegyelmezett, átlátható és hosszú távon fenntartható költségvetési politika megteremtése és folytatása, valamint az ország hosszú távú gazdasági versenyképességének költségvetési eszközökkel való szolgálata érdekében - figyelemmel a jelenlegi és a jövő nemzedékek közötti igazságosság igényére, valamint a társadalom általános öregedésével kapcsolatos állami kiadások következő évtizedekben várható növekedésére a következő törvényt alkotja.

A FELELŐS KÖLTSÉGVETÉSI POLITIKA ALAPVETŐ CÉLJAI

1. § (1) A felelős költségvetési politika célja az államadósság hosszútávon fenntartható szintjének elérése a költségvetés tartósan egyensúlyközeli állapotának biztosítása révén.

(2) A költségvetési politika hosszútávon szolgálja az ország regionális és globális versenyképességét azáltal, hogy az állami újraelosztás mértékét az ehhez szükséges szintre korlátozza.

(3) A költségvetési politika rövid- és középtávú céljait e törvény rendelkezései szerint az állami költségvetésről szóló törvény (a továbbiakban: költségvetési törvény), valamint az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletek állapítják meg.

A FELELŐS KÖLTSÉGVETÉSI DÖNTÉSHOZATAL SZABÁLYAI

A költségvetés-politikai szabályok alapvető fogalmai

2. § (1) A költségvetés-politikai szabályokat az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) által és a (2) bekezdésben meghatározott fogalmak figyelembevételével kell alkalmazni.

(2) E törvény alkalmazásában:

a) *egyenlegromlás*: a többlet csökkenése vagy a hiány növekedése,

b) *tárgyév*: az az év, amelyre vonatkozóan a költségvetési törvény a költségvetési tételek részletes felosztását tartalmazza,

c) *reálérték*: a pénzben kifejezett érték és az árindex hányadosa,

d) *árindex*: az általános árszínvonalat, illetve annak megváltozását kifejező index. E törvény alkalmazásában, amely időszakokra rendelkezésre áll, a bruttó hazai össztermék deflátorát, egyéb esetekben a fogyasztói árindexet jelenti,

e) *technikai kivetítés*: a költségvetési bevételek és kiadások várható alakulására vonatkozó olyan számítás, amely a magángazdasági és demográfiai folyamatok, valamint a kihirdetett jogszabályok, jogerős bírósági döntések és az állami feladatok ellátásához szükséges erőforrások árszínvonal-változásból eredő értékváltozásának hatását veszi figyelembe,

f) *magángazdasági és demográfiai tényezők*: olyan gazdasági hatással járó tényezők, amelyeket a költségvetési politika nem képes közvetlenül kontrollálni, így különösen a népesség száma és összetétele, a magánszektor szereplőinek gazdasági döntései, vagy az éghajlati és világgazdasági hatások.

KÖLTSÉGVETÉS-POLITIKAI SZABÁLYOK A KÖZPONTI ALRENDSZERRE

3. § (1) A költségvetési törvényben meg kell határozni a belső tételek egyenlegének a tárgyévet követő évre vonatkozó követelményét úgy, hogy a külső tételek egyenlegére vonatkozó legújabb technikai kivetítés alapján az elsődleges többlet nominális értéke ne legyen kisebb, mint a (2) bekezdés szerint a tárgyévet követő évre vonatkozóan egy évvel korábban előírt elsődleges egyenleg cél.

(2) A költségvetési törvényben meg kell határozni a tárgyévet követő második évre vonatkozó elsődleges egyenlegcél úgy, hogy

a) az elsődleges egyenlegcél nem lehet elsődleges hiány, és

b) az államadósság reálértéke a tárgyévet követő második év végén várhatóan ne haladja meg az államadósságnak a tárgyévet követő év végére várható értékét, valamint

¹ hatályos: 2010. december 31-étől

c) az államadósság reálértéke a tárgyévet követő második év végén várhatóan ne haladja meg az államadósságnak a tárgyévet megelőző második év végi értékét.

(3) A (2) bekezdés c) pontjának alkalmazásában a számítások során a tárgyévet megelőző második év államadósságának, mint viszonyítási alapnak az értékéhez hozzá kell adni a belső tételek egyenlegének tárgyévet megelőző második évi tényleges értéke és a költségvetési törvény szerinti tervezett értéke különbségét.

4. § (1) A költségvetési törvényben meg kell határozni, hogy az államháztartás központi alrendszere elsődleges kiadásainak a költségvetési törvényben tervezett, a tárgyévet követő második évre vonatkozó - (2) bekezdés szerint - korrigált főösszege a tárgyévet követő évre tervezett korrigált főösszeghez viszonyítva reálértéken milyen mértékben változhat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti korrigált főösszeg számításakor az elsődleges kiadásokat

a) csökkenteni kell az Európai Unió, valamint az európai uniós tagsághoz kapcsolódó, de Európai Unión kívüli állam költségvetéséből származó források tervezett összegével,

b) csökkenteni kell a központi költségvetési szervek saját bevételeinek tervezett összegével.

A költségvetési fegyelmet és átláthatóságot biztosító eljárési szabályok

5. § (1) A jogszabályok előkészítése során előzetes költségvetési hatásvizsgálat elvégzésével az előkészítőnek fel kell mérni a szabályozás költségvetésre gyakorolt várható hatásait.

(2) A költségvetési hatások vizsgálata magában foglalja a tervezett jogszabály hatálybalépésétől számított legalább négy költségvetési évre vonatkozóan a tervezett szabályozás valamennyi lényeges, közvetlen és közvetett, a költségvetés bevételi vagy kiadási tételeit befolyásoló hatásának számszerű becslését, különös tekintettel a külső tételek, az államháztartásba tartozó intézmények bér jellegű kiadásainak alakulására, valamint az önkormányzatok számára törvényben előírt feladatok ellátásához szükséges pénzügyi források megváltozására.

(3) A költségvetési hatásvizsgálat tartalmazza továbbá a számítások során

a) alkalmazott feltevéseket,

b) összehasonlítási alapul vett technikai kivetítést, vagy más szervezet által készített és nyilvánosságra hozott technikai kivetítésre vonatkozó, egyértelmű utalást,

c) használt módszertan ismertetését.

6. § (1) A költségvetési politika fenntarthatóságának biztosítása érdekében a költségvetés tervezésének a valós gazdasági folyamatokon és megalapozott előrejelzéseken kell alapulnia.

(2) Az Országgyűlés döntéseinek

a) megalapozott költségvetési hatásvizsgálaton kell alapulniuk,

b) biztosítaniuk kell, hogy elfogadásuk esetén sem a kihirdetés évében, sem az azt követő naptári évben sem a költségvetési egyenleg, sem a külső tételek egyenlege ne romoljon a technikai kivetítéshez képest.

(3) A Kormány és a Kormány tagja feladat- és hatáskörét úgy gyakorolja, hogy az intézkedések meghozatalától, illetve rendelet elfogadása esetén a hatálybalépéstől számított második naptári év végéig a költségvetési egyenleg ne romoljon a technikai kivetítéshez képest.

(4) A (2) és (3) bekezdésben meghatározott valamennyi jogszabálytervezethez csatolni kell a költségvetési hatásvizsgálat lényeges megállapításait és eredményeit.

A KÖLTSÉGVETÉSI TANÁCS

A Költségvetési Tanács feladatai

7. § (1) A Költségvetési Tanács az Országgyűlés törvényhozási tevékenységét támogató háromtagú testület.

(2) A Költségvetési Tanács véleményt nyilvánít az Országgyűlésnek benyújtani tervezett költségvetési törvény tervezetéről.

(3) A Kormány a költségvetési törvény tervezetét a (2) bekezdés szerinti véleménynyilvánítás céljából megküldi a Költségvetési Tanácsnak, amely a tervezet kézhezvételét követő 10 napon belül a tervezetre vonatkozó véleményét megküldi a Kormány részére.

(4) A Költségvetési Tanács a (3) bekezdés szerinti véleményében a tervezetre észrevételeket tehet, valamint - ha a tervezettel kapcsolatban annak hitelességére vagy végrehajthatóságára vonatkozóan alapvető ellenvetései vannak - a tervezettel való egyet nem értését jelzi.

(5) A Kormány a költségvetési törvényjavaslatot a Költségvetési Tanács véleményének kézhezvételét vagy - költségvetési tanácsi vélemény hiányában - a (3) bekezdés szerinti határidő eredménytelen elteltét követően nyújthatja be az Országgyűlés elé.

(6) Ha a Költségvetési Tanács a tervezettel kapcsolatban a (3) bekezdés szerinti határidőig egyet nem értését jelezte, a Kormány a tervezetet ismételten megtárgyalja, és ismételt véleményezésre megküldi a Költségvetési Tanácsnak. A Költségvetési Tanács az ismételten megküldött tervezetre vonatkozó véleményét a tervezet kézhezvételét követő 5 napon belül megküldi a Kormány részére.

(7) A Kormány a költségvetési törvényjavaslatot a (6) bekezdés szerinti eljárás esetén a Költségvetési Tanács újabb véleményének kézhezvételét vagy - költségvetési tanácsi vélemény hiányában - a (6) bekezdés szerinti határidő eredménytelen elteltét követően nyújthatja be az Országgyűlés elé.

(8) A Költségvetési Tanács véleményét - ha a (6) bekezdés szerint ismételt véleményezésre került sor, az ismételten megküldött tervezetre vonatkozó véleményt - az Országgyűlés honlapján a költségvetési törvényjavaslat benyújtását követően haladéktalanul közzé kell tenni.

8. §

A Költségvetési Tanács és tagjainak jogállása

9. § (1) A Költségvetési Tanács tagja a Magyar Nemzeti Bank elnöke, az Állami Számvevőszék elnöke, valamint egy, a köztársasági elnök által hat évre kinevezett, kiemelkedő tudású közgazdász.

(2) A Költségvetési Tanács köztársasági elnök által kinevezett tagja az elődje megbízatásának megszűnésekor, illetve ha elődje megbízatásának megszűnését követően nevezték ki, a kinevezésével lép hivatalba.

(3) A Magyar Nemzeti Bank elnökének és az Állami Számvevőszék elnökének a Költségvetési Tanács munkájában végzett tevékenysége nem érinti e szervezetek törvényben meghatározott feladatait. A Költségvetési Tanács és annak tagjaként eljáró személy által képviselt álláspont, meghozott döntés a Magyar Nemzeti Bank elnökét és az Állami Számvevőszék elnökét elnöki feladatainak ellátása során nem köti.

10. § (1) A Költségvetési Tanács tagjai közül a köztársasági elnök által kinevezett tag

- a) vezeti a Költségvetési Tanácsot,
- b) hívja össze a Költségvetési Tanács ülést és állapítja meg annak napirendjét,
- c) képviseli a Költségvetési Tanácsot,
- d)-e)

(2)

(3) A Költségvetési Tanács működésére vonatkozó szabályokat a Költségvetési Tanács Szervezeti és Működési Szabályzata állapítja meg, amelyet a Költségvetési Tanács egyhangú döntéssel fogad el.

(4)

(5) A Költségvetési Tanács akkor határozatképes, ha tagjainak többsége jelen van. Döntéseit a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza.

11. §

12. §

13. § (1) A Költségvetési Tanács köztársasági elnök által kinevezett tagjának megbízatása megszűnik:

- a) a megbízatási időtartam leteltével,
- b) lemondással,
- c) a köztársasági elnök általi visszahívással,
- d) halálával.

(2) A lemondást írásban kell közölni a köztársasági elnökkel.

14. § A Költségvetési Tanács tagjai az e törvényben foglalt feladataik ellátásáért illetményre és egyéb juttatásokra nem jogosultak.

15. §

16. §

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatályba lépés

17. § (1) E törvény - a (2)-(4) bekezdésekben foglalt kivételekkel - 2009. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 18. § (1), (3) és (4) bekezdése a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(3) E törvény 3. §-a - az e § (4) bekezdésében foglalt kivétellel -, 22. § (2) bekezdésében módosított Áht. 2/A. § (2) bekezdésének c) és d) pontja, 22. § (9) bekezdésében módosított Áht. 36/B. § (1) bekezdése, valamint a 22. § (3) bekezdése 2009. július 1-jén lép hatályba.

(4) E törvény 3. § (2) bekezdésének c) pontja, 5., 6. és 22. §-a - az e § (3) bekezdésében foglalt kivételekkel - 2010. január 1-jén lép hatályba.

Átmeneti rendelkezések

18. § (1) A Költségvetési Tanács Titkársága 2010. december 31-én megszűnik.

(2) A Költségvetési Tanács Titkársága mint munkáltató a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 25. § (1) bekezdés c) pontja szerint, jogutód nélkül szűnik meg.

(3) A Költségvetési Tanács Titkárságának jogai és kötelezettségei - a munkáltatókat megillető, illetve terhelő jogok és kötelezettségek kivételével - az Országgyűlés Hivatalát illetik meg és terhelik.

18/A. § (1) A Költségvetési Tanács Titkárságának megszűnése kapcsán a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.), az Áht., a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.), a Kjt. és az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) rendelkezéseit az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Az Áht. szerinti megszüntető okiratot a Költségvetési Tanács köztársasági elnök által jelölt tagja legkésőbb december 29-éig az Országgyűlés Hivatala gazdasági főigazgatójának egyetértésével adja ki és küldi meg a kincstárnak. Az Áht.-ban és végrehajtási rendeletében az irányító szerv számára a megszüntetéssel kapcsolatban előírt más kötelezettségeket tartalmazó rendelkezések nem alkalmazhatók.

(3) Az Áht. 96. § (1) bekezdésében a megszüntetésről rendelkező jogszabály, megszüntető okirat közzétételére vonatkozó előírást, az Mt. 94/A-94/G. §-át és a Kjt. 38/A. §-át nem kell alkalmazni.

(4) Az Mt. 94/H. §-át azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy annak (2)-(4) bekezdésében előírt tájékoztatást a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi CLIII. törvény hatálybalépését követő három munkanapon belül kell teljesíteni.

(5) A Kjt. 37/A. §-át azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a felmentési idejüket töltő közalkalmazottaknak legkésőbb december 31-éig ki kell fizetni illetményüket, egyéb járandóságait, és ki kell adni számukra az egyéb jogszabályokban előírt igazolásokat.

(6) Az Art. alapján a munkáltatót terhelő bevallási, adatszolgáltatási, nyilvántartásvezetési és más kötelezettségek teljesítését 2010. december 31-ét követően a kincstár látja el.

(7) A Ptk. rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a Költségvetési Tanács Titkársága által megkötött szerződéseket az Országgyűlés Hivatala 2011. február 28-áig jogosult legalább 60 napos határidővel felmondani akkor is, ha egyebekben erre a szerződés nem ad lehetőséget.

18/B. § (1) A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi CLIII. törvény hatálybalépését követően meg kell kezdeni a Költségvetési Tanács Titkárságának iratanyagával, az általa kezelt vagyon átadásával-átvételével kapcsolatos feladatok teljesítését a Költségvetési Tanács Titkársága és az Országgyűlés Hivatala között.

(2) A Költségvetési Tanács Titkárságának a számviteli törvény szerinti 2010. évi beszámolóját - az átvett iratok, bizonylatok alapján - az Országgyűlés Hivatala készíti el.

(3) A Költségvetési Tanács Titkársága a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi CLIII. törvény hatálybalépését követően új kötelezettséget csak a megszűnésével kapcsolatban, az Országgyűlés Hivatala gazdasági főigazgatójának előzetes jóváhagyásával vállalhat.

18/C. § A Költségvetési Tanács e törvénynek a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi CLIII. törvény hatálybalépését megelőzően hatályos 9. § (2) bekezdése alapján az Állami Számvevőszék elnöke és a Magyar Nemzeti Bank elnöke által jelölt, az Országgyűlés által megválasztott tagjainak megbízatása a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi CLIII. törvény hatálybalépése napján megszűnik. Az Állami Számvevőszék elnöke és a Magyar Nemzeti Bank elnöke által jelölt tagnak a megbízatás megszűnését követő három munkanapon belül kell kifizetni a fennmaradó illetményét és egyéb járandóságait, továbbá kell kiadni az egyéb jogszabályokban előírt igazolásokat.

18/D. § (1) A Költségvetési Tanács köztársasági elnök által jelölt tagjának megbízatása 2010. december 31-én megszűnik. A Költségvetési Tanács köztársasági elnök által jelölt tagjának megbízatása 2010. december 31-ét megelőzően kizárólag a 13. § (1) bekezdés b) vagy d) pontja alapján szűnhet meg.

(2) A Költségvetési Tanács a köztársasági elnök által a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXXIII. törvény hatálybalépését követően elsőként kinevezett tagja 2011. január 1-jét megelőző kinevezése esetén 2011. január 1-jén, ezt követő kinevezése esetén a kinevezésével lép hivatalba.

(3) A Költségvetési Tanács köztársasági elnök által jelölt tagja megbízatásának megszűnéséig az e törvényben a Költségvetési Tanács köztársasági elnök által jelölt tagja és a köztársasági elnök által kinevezett tagja részére megállapított hatásköröket gyakorolja. A Költségvetési Tanács köztársasági elnök által jelölt tagja e hatásköröket a megbízatásának megszűnését követően is gyakorolja a Költségvetési Tanács köztársasági elnök által kinevezett tagjának hivatalba lépéséig.

(4) A Költségvetési Tanács köztársasági elnök által jelölt tagjára megbízatásának megszűnéséig a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXXIII. törvény hatálybalépését megelőzően hatályos 14. §-t alkalmazni kell. A Költségvetési Tanács köztársasági elnök által jelölt tagja részére 2010. december 31-ig ki kell fizetni illetményét és egyéb járandóságait, továbbá ki kell adni a jogszabályokban előírt igazolásokat.